

BREDASCHÉ

Staat-, Letterkundig- en

Nieuws-

Dingsdag

COURANT.

Wetenschappelijk

Blad.

4 October.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische bladen zijn gevuld met den uitslag der provinciale verkiezingen in de onderscheidene plaatsen. Onder die van dezelve waarop de aandacht almede het meest gevestigd is, behoort Gent. Aldaar hebben de 10 kandidaten door den *Messenger de Gand* voorgedragen op 875 stemmenden, middelbaar, 533 stemmen, en die der tegenpartij slechts 214 bekomen.

— Den 27sten II. heeft vorst, *Leopold* de nieuwelings in het kamp van Béziers gelegerde troepen in oogenschouw genomen. Den 28sten hebben dezelve voor een groot manoeuvre uitgevoerd. Na het opbreken van het kamp, dat nu spoedig zijn zal, zullen er groote garnizoens-verwisselingen tusschen de onderscheiden korpsen plaats hebben.

— Te Brussel is spraak van de oprigting eens monuments voor wijlen de vermaarde zangeres *Malibran*, waarvan de kosten bij inschrijving zouden worden goedge gemaakt; hetzelfde zou op het kerkhof van Laeken worden opgericht.

— Heden (4 October) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 99½, ½; O. Metall. 100½; Sp. Arden. 24½, 23½; Nap. renten. 90½; B. Tavolière 55; Rom. L. 98½; Id. te Antw. 96½; Bras. 81½. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ½ pCt. verlies k. z.

FRANKRIJK.

PARIS, den 29sten September.

De koning met de koninklijke familie is gisteren te Compiègne aangekomen. In den nacht na zijner aankomst is er een geducht onweder boven de omstreken van het kamp uitgebarsten, waarbij door den wind onder anderen een gedeelte van des konings tent werk weggeslekt. — 's Konings verblijf is tot op aanstaanden Zondag bepaald, waarna het kamp zal worden opgebroken.

De engelsche gezant, lord *Granville*, heeft na zijne terugkomst in de hoofdstad, zeer drukke conferentien met de onderscheidene leden van het korps diplomatiek; nog gisteren had hij een onderhoud van anderhalf uur met den minister van het postenrijksche hof. Welk het onderwerp dezer drukke verhandelingen zijn, is bezwaarlijk te zeggen, tenzij het Engelsch kabinet de andere mogendheden meer gunstig voor

— Men heeft onlangs gesproken van onderhandelingen die en gevoerd zijn voor de toelating der familie *Bonaparte* op het fransch grondgebied. Thans wordt verzekerd dat aan *Joseph Napoleon* even als aan *Mad. Marie* een tijdelijk verblijf in Frankrijk vergund is, en er voorts bijgevoegd, dat de kardinaal *Fesch*, gomp van *Napoleon*, die zich te Rome ophoudt en daar in het bezit is van wellicht de kostbaarste schilder-gallerij die er bestaat, aan het fransch gouvernement zou aangeboden hebben deze gallerij aan Frankrijk te vermaken, indien *Napoleon's* familie den toegang wederom in Frankrijk werd verleend. Men had die toegang wel voor den kardinaal in bijzonder willen beloven, maar niet voor de geheele familie, waarop de onderhandelingen afgebroken waren.

— Bij het thans tusschen Frankrijk en den Groothertog van Mecklenburg-Schwerin gesloten traktaat wordt eene gelijkstelling gevestigd tusschen de schepen van beide natien, in de wederzijdsche havens binnenkomende. Het heeft de opmerking getrokken, dat hij dit traktaat geen voorbehoud met betrekking de bekrachtiging van de wetgevende kamers is gemaakt, hetgeen de bedenking doet rijzen, dat uit dien hoofde wel eenig bezwaar zou kunnen voortvloeijen, even gelijk de hertog van Nassau om die zelfde reden nu drie jaren geleden, eene geslotene overeenkomst als niet geldend aanmerkte.

— Eergisteren was men begonnen, met behulp van een stoomwerktuig, de obelisk van Louqsor op deszelfs helling op te hijchen, doch twee der leiden van het raderwerk gebroken zijnde, heeft men den arbeid moeten staken. Men is thans besloten, als een laatste middel, om te trachten dit aloud gedenkstuk, door middel van kaaipstanders, overeind te brengen, tot welker in werking brenging waarschijnlijk soldaten van de genie zouden worden gebruikt.

— Te Lyon is den 23sten dezer gepasseerd de groothertogin, weduwe van Toscanen, met de jonge aartshertoginnen en den hertog *Maximiliaan* van Saxe en de Saxische prinsessen *Amelia* en *Louisa*. Dezelve begeven zich van Drieden, over Marseille, naar Toskanen.

— Het *Journal de Paris* vermeldt heden insgelijks dat de karlistische chef *Gomez*, den 21sten, in den omtrek van Villa Robledo geslagen is geworden, en schrijft de oorzaak daarvan inzonderheid toe aan de onvoorzigheid van *Gomez*, om zijne magt, met die der andere karlistische chefs op één punt te vereenigen en op een terrein te brengen, waar oorlogstaktiek, en dus meer dan partijgangers beleid, gevonden werd om den vijand het hoofd te bieden. Het Spaansch gouvernement, die in een buitengewoon supplement van de Madriderse courrant de tijding der overwinning heeft doen bekend maken, had dezelve echter nog maar langs eenen indirecten weg bekomen en ontbraken nog de officiële rapporten, die over de zaak beter zullen kunnen doen oordeelen.

Het nieuwe ministerie te Madrid legt steeds een' bijzonderen ijver aan den dag met het uitvaardigen van een groot aantal dekretten van onderscheiden aard en gewigt; onder dezelve merkt men op eene nieuwe organisatie van het ministerie van justitie, dat slechts met de bevestiging schijnt opgemaakt, om de aanhangers der constitutie een ruim aandeel in de onder-

scheidene bedieningen van dat departement te bezorgen. Het dekreet waarbij de goederen van al degenen die sedert 1833 zich verwijderd hebben in beslag genomen worden, heeft te Madrid eenen seer ongunstigen indruk gemaakt.

De generaal *Rodil* heeft, naar men thans meldt, afgezien van het opperbevel over het Noorderleger; hij wil thans zijne zorgen wijden aan de reorganisatie van het leger; het gemeld opperbevel is nu aan den generaal *Espartero* toevertrouwd, die, door het hem buitendien opdragen van het onderkoningchap van Navarre en het kapitein-generaalchap der baskische provincien, eene soort van dictatuur over de in opstand zijnde gewesten heeft bekomen.

Eén der bladen dezer hoofdstad verzekert dat een courier, door den heer *Mendizabal* aan het huis *Hardouin* te Londen afgezonden, hier doorgekomen is en brieven voor sommige bankiers achtergelaten heeft, het berigt houdende, dat het dividend der binnenlandsche schuld met 1 October te Madrid zal worden uitbetaald, en dat der buitenlandsche op den 1sten November aanstaande.

— De *Sentinelle des Pyrénées* van den 24sten deelt de volgende bijzonderheden van de grenzen mede: Eene karlistische divisie, sterk 8 bataillons, met eenige kavallerie en artillerie zou binnen kort Navarre verlaten om een togt in Kastilien te doen; het gerucht, dat evenwel weinig geloof vond, zeide, dat don *Carlos* zelf zich aan derzelver hoofd zou stellen. — Op een bevel van den pretendent waren aan 700 conscripts, die men te Arizam, in de vallei van Bastan vereenigd had, wapenen uitgedeeld. Een ander bevel belaste de vorming in Navarre van 8 nieuwe bataillons, om welke daar te stellen, men des noods gehuwden zonder kinderen en weduwnaars zand nemen. *Villacast* had den 19den zijn hoofdkwartier meer nabij den Elbro verlegd. De generaal *Orea*, die met den generaal *Isabou* den 17den te Pampeluna was teruggekeerd, had een brigade van zijne divisie naar Neder-Arragon afgezonden, en dezelve ter bewaring van den Elbro door veranggen, door twee bataillons van het vreemd legioen en een Spaansch bataillon.

— Op het laatst is de beurs van heden (29 September) zeer verontwaardigd geweest, en heeft weder eene daling ten gevolge gehad, in weerwil er aangekondigd werd dat de heer de *Mendizabal* voor de betaling der verscheten intressen van de Spaansche fondsen georged had, terwijl men van den anderen kant nog daarbij voegde, dat het engelsch gouvernement 100,000 geweren ter beschikking van het Spaansche gouvernement had gesteld. De notering was als volgt: 5 pCt. 105,35; 3 pCt. 78,35; Nap. renten 97,95; Sp. Arden. 25½; Differe. 10½; Passieve 7½; Rom. L. 101½.

NEDERLANDEN.

BUREAU, den 3den October.

Uit 's Hage, schrijft men dat Z. K. H. de Kroonprins van Pruisen, gisteren morgen de residentie verlaten heeft; heden zouden HH. K.K. HH. Prins en Prinses *Albert* van Pruisen vertrekken.

— Men schrijft uit Nijmegen van II. Vrijdag.

— In den nacht tusschen Dingsdag en Woensdag II., omstreeks twee uren, trok over onze stad een verschrikkelijk onweder, waarvan men zich de wederzijds sedert verscheidene jaren niet herinnert. Gelukkig werd onze stad weder gespaard; doch een huis in het naburige Lent werd getroffen, in hetwelk de bliksem op onderscheidene plaatsen eenige, hoewel geringe schade veroorzaakte, terwijl de bewoners zonder letsel bleven. Van meer belang is het ongeluk, in de nabijheid der stad Grave voorgevallen. Aldaar sloeg de bliksem in een huis, schuins over de herberg *den Elst* gelegen, uit hetwelk de bewoners zich ter naauwernood gered hebben, doch waarbij een man, zijnde de broeder van de vrouw des huizes, in de vlammen is omgekomen. Deze was slechts voor dijn nacht daar ten huize, om zijn zwager in deszelfs werkzaamheden, den volgende morgen, behulpzaam te zijn. De geredden, man, vrouw en zes kinderen, zijn allen min of meer zwaar gebrand, terwijl, behalve al den imbaedel en den ingesampelden oogst, nog eene koe en drie varkens verbrand zijn.

— Laatstleden Donderdag is door de Nederlandsche Handelsmaatschappij, te Rotterdam, eene veiling gehouden van 763 kisten Indigo, waarbij alles verkocht is. De laagst bestede prijs was f. 3,95, de hoogste f. 4,90.

— Schipper *H. H. Bloem* van Terschelling heeft den 28sten September bij de 3de ton in het Amelandergat geborgd en op Ameland aangebragt de equipage van het jalkschip de *Proot Anagana*, schipper *H. Mees H.*, bestaande in den schipper met zijne vrouw en twee matrozen, welk schip den 27sten alhier was gezonken, ten gevolge waarvan de gendemde personen gedurende 19 uren in den akeligsten toestand in het touwwerk van den mast zich hadden vastgeklemd gehouden. Dit vaartuig was met eene lading klipsteen uit Noorwegen naar Medemblik of Enkhuizen bestemd.

— Men schrijft uit Warschau dat met den 20sten September een aanvang is gemaakt met de manoeuvres van het 1ste van

buiten die stad in een legerkamp vereenigde 4de armee-korps; den 22sten defileerden de troepen in parade-marsch.

— Naar luid van partikuliere berigten uit Stokholm van 21 September, had de Noorweegsche minister graaf *Lövenskiöld* aan den koning eene gemotiveerde demissie ter hand gesteld. Men was nogtans van oordeel, dat Z. M. dit ontslag niet zoude aannemen, maar veeleer den raaf overhalen om, getrouw aan zijne beginselen, zijnen post g te blijven bekleeden.

— Met het schip *Johanna Jacoba*, kapit. *Bart*, den 28sten II. in Texel binnengekomen heeft men berigten uit Curaçao ontvangen tot den 30sten Julij jl. Sedert de overgave van Porto-Cabello was de rust in geheel Venezuela hersteld; slechts eene hande der reformisten, aangevoerd door zekeren kolonel der ruitery, *Rafan* geheeten, en die omtrent 400 man sterk was, was in de provincie Apure overgebleven, doch was er met deze den 6den Junij eene overeenkomst getroffen, waarbij aan *Rafan* en de zijnen het leven en behoud van bijzondere eigendommen toegekend werd, mits zij hunne wapenen en paarden afgaven en naar elders trokken. De gedegradeerde en naar de Vereenigde Staten gebannen officieren, die aan de jongste onlusten in Venezuela deel hebben gehad, zijn achtervolgens van daar op Curaçao aangekomen, hoewel in hun vormis uitdrukkelijk bepaald was, dat zij gedurende een zeker aantal jaren in Venezuela moesten verblijven en in geen geval Curaçao aandoen. Onder deze officieren bevonden zich *Belluche*, bevelhebber der zeemagt van Venezuela, en *Farias* gouverneur van Maracaibo. Het gouvernement van Venezuela onderrigt van het verblijf op Curaçao van de meeste der bannelingen die het naar elders gezonden had, had een oorlogsvaartuig naar Curaçao afgezonden, met depeches aan den gouverneur, waarbij op de verwijdering der genoemde lieden, wier verblijf voor de rust in Venezuela gevaarlijk was, aangedrongen werd, met bedreiging, in geval van weigering, van alle handelgemeenschap met Curaçao te zullen afbreken. Daar echter de haven van Curaçao eene vrije haven is, en de bedoelde bannelingen geen misdadigers kunnen genoemd worden; sprak het van zelve, dat in dit aanzoek niet kon bewilligd worden; terwijl, wat het afbreken der handelgemeenschap aangaat, deze aan Venezuela het meeste schade zoude toebrengen, daar buiten dezelve de kleine havens van die republiek geen uitweg voor hunne producten zouden hebben. Omtrent de tegenwoordige gesteldheid van Venezuela wordt voorts het volgende medegedeeld:

— Sedert de afscheiding van Venezuela van Spanje, is het de wensch geweest van een groot gedeelte der natie om een federatief bestuur te hebben, zulks is vooral het belang der oostelijke provincien en van Maracaibo in het Westen. Dit vraagstuk is telkens te berde gebragt bij elke gebeurtenis, welke eene nieuwe constitutie daarstelde. In Julij 1835 sloegen de ontevredene militairen en de federalisten de handen in elkander, den naam dragende van reformisten; zij kregen echter geen bijval genoeg: vele hunner werden afvallig en verraden hunne zaak; zij bezweken geheel en al in Maart II. Den 16den Maart decreeteerde het congres het besluit van prescriptie; veroordeelende eenigen ter dood, anderen tot eene onwettigdurende ballingschap en meer anderen tot eene ballingschap van 5 à 10 jaren. Deze gebeurtenis heeft de bevolking en industrie in Venezuela zeer achteruit gezet; meer dan vier honderd personen, die of gebannen of gevlugt zijn, zijn thans in vreemde landen omzwervende. De meeste hunner zijn vaders van huisgezinnen. Vele hunner zijn kundige en verlichte mannen; de senator, die het voorstel deed van de Kerkhervormings-wetten en andere die voor deze wetten gestemd hebben, bevinden zich onder dit getal. Er zijn bij het congres vele representatieën ingekomen, waarin om amnestie wordt verzocht; dat van de Apure bevatte een zeer groot getal onderteekeningen. Wij hebben tot nog toe niet vernomen, dat de doodvonnissen voltoerd zijn geworden. *Narvaez* is nog steeds president ad int. in Venezuela.

— Van Curaçao schrijft men nog hetgeen volgt:

Het schijnt dat de Engelsche proeven willen nemen aangaande de snelheid van den stroom in onze wateren. Op den 22sten Augustus werd door den heer *Cornelis Boys* te Bonaire eene flesch op strand gevonden, waarin zich een papier bevond van den volgende inhoud:

Zr. Ms. schip *Racahorse*
17 April 1836

N°. 24.
Breedte 12° 13' N.
Lengte 65° 47' W.

Van Laguayra naar Barbados, een matige wind uit het noordoost, ten 1 ure 's namiddags, gaande 4½ mijl.

Everard Home. Kommandant

Vervolgens werd in zes onderscheiden talen verzocht om dit papier, met aantekening van tijd en plaats, aan den secretaris der admiraliteit te Londen, of aan den heer minister van marine van de Nederlanden te 's Gravenhage te doen bezorgen.

Gisteren werd vorst *Leopold* van zijn bezoek in het kamp van Beverloo te Brussel terugverwacht.

— De generaal *de Merce*, die in 1832 en 1833 belgisch gezant te Berlijn was, is belast geworden zich naar Aken te begeven, om den kroonprins van Pruisen bij diens terugkeer uit Holland, namens vorst *Leopold*, te begroeten.

— De hoogleeraar *Cousin* is zaterdag van zijne onderzoekreis naar den staat van het onderwijs in Holland, te Antwerpen teruggekomen; hij begaf zich van daar naar Gent.

De Londensche berigten, over België, tot den 28sten ontvangen zijn van belang onthloot. De *Courier* geeft zijne lezers de verzekering, dat Z. K. H. de Kroonprins van Pruisen te 's Hage gekomen was om er met den koning over het jongst besluit der Duit-

sche bondsvergadering te handelen. — Op de Londensche beurs van den 28sten was weder eenige rijzing in den prijs der fondsen opgemerkt. De 3 pCt. gecons. waren genoteerd 89; Nederl. 5 pCt. 102; Spanje 24; Differend 10½; Passieve 7½; Port. 5 pCt. 51; 3 pCt. 55½; Braz. 82.

P R A N K R I J K.
PARIS, den 30sten September.

Registeren heeft de Koning van de leden der Koninklijke familie vergezeld, alsmede van de heeren *Mallé* en *Guisot* en den oorlogminister *Bernard*; de troepen in het kamp van Compiègne in oogenschouw genomen. Dezelve bestonden uit 24 bataillons, 27 eskadrons en 4 batterijen, op vier rijen geschaard, te zamen omtrent 25,000 man uitmakende, en werden door den hertog van *Orleans* gekommandeerd. Nadat Z. M. de gelederen langs getreden was, werden er op bevel van den hertog van *Orleans* eenige groote manoeuvres uitgevoerd, waarna de troepen voor den Koning defileerden, die vervolgens naar Compiègne terugkeerde. Volgens den *Constitutionnel* heeft men dit bezoek van den Koning aan staatkundige redenen toe te schrijven. De beide eerstgenoemde ministers konden er op aangedrongen hebben, uithoofde van de omstandigheden, om een bezoek van het vorstenvoet aan het leger stelde, en zou er ook nu eveneens tot het houden eener revue over de nationale garde besloten zijn.

— Sedert de heer *Duchatel* weder in 't ministerie en met het interim van het departement van koophandel is belast geworden, zijn door hem de handelnegotiatien met Engeland wederom aangeknoopt. Op zijn verzoek zou het wezen, dat de heer *Bowring* met een nieuwe zending naar herwaarts overkwam.

— Een der bladen verzekert, dat de raad van ministers bepaaldelijk tot de voortzetting van den togt tegen Constantine besloten heeft. De noodige bevelen aan de korpsen die er deel van zullen uitmaken, waren reeds gegeven.

— Voor de rechtbank van correctionele politie verschenen gisteren drie studenten in de medicijnen en rechten, van 18 en 25 jaren oud, en betrokken in de zaak van de gebroeders *Krudtshof* van de straat Dauphine; dezelve werden ieder van 3 tot 500 fr. boeten en van vier tot vijftien maanden gevangenis veroordeeld.

— De gewezen spaansche gezant, generaal *Alava*, die sedert eenige weken te Tours verbleef, zal zich met het woon naar Engeland begeven. Een ander spaansch hoog ambtenaar, de gewezen eerste minister *Tarano*, is den 25sten dezer te Bordeaux aangekomen.

— Het tegenwoordig spaansch bestuur heeft den heer *Marliani* benoemd tot consalgeneraal van Spanje in deze hoofdstad.

— Al de leden van de familie *Napoleon* zullen zich in de maand der volgende maand te Rome vereenigen, om de verdeling van het testament van *Napoleon's* moeder, mad. *Lastitia Bona-* *parte* tegenwoordig te zijn.

— De vroegere president van het Engelsch Huis der Gemeenten *Ch. Mannors Sutton* (thans lord *Canterbury*) betijdt zich tegenwoordig alhier op zijne terugreis van eenen togt dien hij door het zuiden van Frankrijk gemaakt heeft.

— In de bijzondere briefwisseling uit Madrid van den 21sten, wordt nader gemeld omtrent de revolutionaire club die laatste-lijk het ministerie zoo heet in 't naam gebragt had, met op de vergoeding van hare vestiging aan te dragen, en te zeggen, aan den anderen kant het stedelijk bestuur der hoofdstad zich sterk verklaard had, dat eene toevallige omstandigheid was tusschen beide gekomen en gestrekt had om het band van de verlegenheid te redden. De chefs der club zelf waren het oneens geworden; terwijl een goed deel der leden met den president *Calva de Rosas* zich aan eene zijde hielden, had een ander deel met den secretaris der club, *Gamindez* geheeten, zich afgescheiden en met het ministerie zich willen verstaan, om reden de laatstgenoemde voor zich de legatie te Brussel op het oog had. Schoon dit gevaar dus geweken was, bleven in 't algemeen de clubs steeds zeer gevaarlijke vijanden voor het uitvoerend gezag, waarvan vooral ook bij den uitlag der verkiezingen zou blijken. Men betwijfelde het, of de cortas wel tegen den 24sten oktober bijeen zouden kunnen komen.

Onder de reeks van decreten naderhand, dat het koninklijk bevel was, behoort er een, waarbij de nood der onthoofte, eene aanstondsige vering van bevelen derzelve, op de traktementen der openbare ambtenaren wordt bepaald. Een ander decreet zoekt middelen aan te wijzen om de gedwongen leening van 200 millioenen, waartegen men zeer vooringenomen is, door te zetten. Een derde betreft de uitgifte der schatstibbons voor de leening met het huis *Safont* gesloten. Een ander houdt de bepaling, dat wanneer de generaal *Mendes Vigo*, op een bepaalden dag, den 10den, naar zijn last, niet te Badajoz is, hij in zijn post geschopt zal worden.

De generaal *Rodil* heeft nu in last eene nieuwe organisatie voor de troepen, bijzonder die te velde in de Noordelijke en Oos-

Alle provincien des rijks staan, in te voeren. Staan de zijn afwezen in de heer *Mendisabal* de portefeuille van oorlog waarnemen. *Partero* is, gelijk gezegd is, bevelhebber over het Noorderleger worden.

De jongste berigten uit Grenada luiden zeer ongunstig. De beide partijen van *Bazo* en *Quiraga* stonder elkander tegenover; men dichte steeds een uitbarsting.

De junta van Malaga heeft naar het voorbeeld der andere junta's, een schijnbare onderwerping gedaan, en haar naam in den van junta van wapening en verdediging veranderd; desnoetmin blijft zij over de zaken der provincie gezag voeren. Eenige karlistische benden hadden zich in den omtrek vertoond, waarop de vogenoemde expeditionnaire afdeeling last gekregen had dezelve te vervolgen.

In een bijzonder bericht uit Madrid van den 21sten leest men het volgende: Al de regimenten der koninklijke garde zijn van Madrid vertrokken tot versterking van het leger van het centrum waarover het bevel aan *Rodil* is toevertrouwd en dat uitrekken moet tegen het karlistisch leger van Valencia en Arragon, het welk onlangs met de bende van *Gomez* vereenigd was. De dienst in Madrid is aan de nationale garde opgedragen. Men gelooft dat *Gomez* voornemens is naar Andalusiën te trekken, om daar zijne militaire wandelingen en buitensporigheden voort te zetten. De generaal *Orma* heeft een sterke divisie van het Noorder leger afgezonden, om het leger in de dakhing van de hoofdstad bij te staan. *Villarsal* van deze omstandigheid gebruik makende, heeft nieuwe karlistische korpsen, onder de leiding van *Sans* en *Garcia* gekommandeerd den Ebro door overtrekken, om *Quiles* en *Gomez* in hare bewegingen op Madrid bij te staan.

Volgens het *Journal de Paris* zijn er den 20sten te Madrid onder de troepen van het artillerie-park onlusten uitgebroken, die echter door de tegenwoordigheid van geest van een officier en de aankomst van eenige troepen bedwongen werd.

Uit Bayonne schrijft men dat er den 21sten een fusillade zonder enig gevolg had plaats gehad op de brug van Irun, tusschen de christinos, het blokhus daar bezet houdende, en de karlisten, waarbij de franche batterijen terstond naar tegen de laatste gemelden openden.

De generaal *Espartero* schenkt van alle ontwerpen van aanval te hebben afgezien, en zich slechts met de versterking van de haven van Pasajes bezig te houden. Er werd een bomvrije kasern voor 1000 man gebouwd, en aan de landzijde werden retranchementen met muurwerk voorzien, aangelegd.

Don *Carlos* bevond zich nog den 21sten te Estella.

Op de beurs heerscht steeds groote vrees voor den afloop der likwidatie bij het einde van het kwartaal. De notering der fondsen was heden als volgt: 5 pCt. kont. 105,30; op tijd 105,25; 3 pCt. 78,35; op tijd 78,40; Nap. renten 97,25; Sp. Ardois 26½; Differ. 11½; passiere 7¼; Rom. L. 101¼.

Duitschland.

Frankfurt, den 30sten September.

Uit Bamberg wordt een bericht medegedeeld omtrent het gunstig resultaat dat de spoorweg tusschen Nürnberg en Fürth, die men als den eersten weg van dien aard in Duitschland aan te merken heeft en thans sedert 10 maanden in gebruik is, opgeleverd heeft. Het stoomrijtuig dat de dienst op den weg waarneemt, heeft in den genoemden tijd 2000 duitsche mijlen afgelegd en 400,000 personen vervoerd, zonder dat noch de weg noch de rijtuigen eenig noemenswaardig letsel hadden bekomen. De ontvangst gedurende het eerste kwartaal was geweest 10,000 fl., gedurende het tweede 15,000 en gedurende het derde 18,000. De actien op den weg stonden thans op 328. Er zou weldra een tweede stoomrijtuig op den weg in dienst worden gesteld.

Uit Bern wordt medegedeeld dat het voorstel der commissie in de zaak van den *Wiggenberg* of *Wiggenberg*, door den bijval van Basel, thans het gewerdend aantal stemmen om geldend te worden verklaard heeft; diensvolgens zouden de akte stukken tot deze zaak behoorende door den Vorort aan de Fransche regering worden medegedeeld. Naar den toon der Fransche ministeriële bladen te oordeelen, zou een dergelijke mededeeling door de gezegde regering als een grove beleediging worden aangemerkt, en wel verre van aan Zwitserland een genoegdoening te geven, zou het zelf er een vordering. Het kon niet anders, of nieuwe, onaangename verwickelingen moesten daaruit voortvloeien.

Omtrent de dwangmaatregelen van de zijde van Oostenrijk genomen, door het naar de grenzen afzenden van een bataillon troepen, zijn de berigten nog eenigermate onzeker. Terwijl een dagblad van St. Gall beweert, dat de beweging dier troepen slechts plaats heeft voor de jaarlijksche gewone militaire oefeningen in het Vorarl-gebergte, schrijft men integendeel uit Char, dat het

bedoelde bataillon keizerlijke jagers, sterk 1200 man, met de reeds in het Vorarl-gebergte gestationeerde troepen, last gekregen hebben de gemeenschaps-afsluiting met Zwitserland te handhaven, wanneer tot dezelve door de in Zwitserland residerende gezanten der mogendheden besloten werd; hetgeen tot heden nog niet geschied is. In dat geval evenwel zou men de afsluiting niet alleen tot den uit- en invoer van goederen, maar ook tot de wering van menschen en vee uitstreken.

De Pruisische gezant in Zwitserland, *von Rochow*, begeeft zich voor eenigen tijd met verlof naar Duitschland.

Te Napels werd den 7den met bijzondere pracht een jaarlijks feest gevierd, ter gedachtenis van den onder *Korol III* bij Belletri gewonnen slag. Een groote parade van de troepen der hoofdstad en van den omtrek, der nationale en der eere-garde en van het korps edelen, de beide laatste te paard, in 't geheel omtrent 25 à 30,000 man uitmakende, werd voor den koning gehouden en daarna een plechtig dankgebed in de kerk Predigrotta gedaan.

In den omtrek van Napels hadden onlangs de beide twee bijzondere voorvallen plaats gehad, dat een herder, zijne kudde hoedende te midden van dezelve door den bliksem gedood werd, zonder dat een stuk van het minste schade leed; kort daarna trof de bliksem een gehoude kudde van 126 schapen, en liet den herdersknaap, die in derzelver midden stond, overlaten.

De oostenrijksche *Beobachter* houdt een redenering over Spanje, waarin betoogd wordt, dat in dat ongelukkig land slechts twee partijen tegen elkander overstaan, de vrienden van orde en de voorstanders van wanorde; de laatste bestonden meest uit ongewonden gemoederen die hersenschimmen nejoegen, of lieden die in troebel water zochten te visschen en slechts hun eigen voordeel zochten. In het meerendeel der volkstammen, die de spaansche natie uitmaakten, lagen echter edele gezindheden, verkleefdheid voor geërfdde regten en voorouderlijke zeden. Men hield zich nog steeds aan de monarchie vast, waaronder men rustig in het bezit van zijn eigendom kon leven, en van daar, dat al de gedane pogingen, om de aloude staatsregeling door nieuwe staatsinrigtingen te doen vervangen, slechts onheil over Spanje hadden gebragt. Volgens de berigten die de *Beobachter* verder mededeelt, konnen de koningin-regentes slechts als een gevangene beschouwen, wier leven in gevaar was; ook was de infant don *Francoisco de Paula* op eigen lijfsbehoud bedacht, vooral sedert men onlangs, bij het uitdienen van de bvg naar huis keeren, hem steenen in zijn rijtuig had geworpen.

In een schrijven uit Konstantinopel van den 6den dezer geeft de *Allgemeine Zeitung* een betoog betrekkelijk den stand van Turkije, ter gelegenheid van de thans plaats hebbende ontruiming van Siliestria. Veilig kon men aannemen dat Rusland slechts door de omstandigheden tot die vervroegde ontruiming gekomen was. Reeds in den verloop van winter waren door een Engelsch en Fransch handelshuis vrij voordelinge aanbiedingen aan de Porte gedaan, om de nog verschuldigde oorlogelasten aan Rusland voor te schieten. Het afsprijngen der onderhandelingen daarover, bragt de diplomatie te Konstantinopel in groote beweging; men zocht de Porte jegens Rusland wantrouwen in te boezemen; bedreigingen werden gedaan, van uitrustingen werd gesproken; men wilde met geweld de Dardanellen doorvaren om de oostersche kwestie op de Zwarte zee te beslechten. Rusland rustte zich van zijne zijde tot den oorlog toe, toen alles plotseling een vredelievender gedane bekwamen ten gevolge van de te Konstantinopel gesloten overeenkomst. De schuld was thans uitgedeld en Siliestria werd ontruimd; maar nu mocht men vragen wat Engeland daarbij gewonnen had? of niet Rusland, wanneer het veroveringszuchtige plannen koesterde, elk oogenblik met zijne legers van den Kaukasus kon afdalen en de vlakten van Klein-Asien overheeren, en of men wel aannemen kon, dat een russisch leger in het vervolg den Donan overgetrokken zijnde, ernstige hindernissen zouden in den weg staan? De ontruiming van Siliestria zou alzoo Engeland geen genoegzamen waarborg voor de onafhankelijkheid van Turkije bezorgen; men zou nu zeker op de vaart door de Dardanellen voor engelsche oorlogschepen terugkomen; maar al slaagde men in die vordering, dan nog bleef de gevaarheid van zaken in het Oosten dezelfde: aan den eenen kant een groote en in magt toenemende staat, tegenover een magteloos en wiens voorwerken reeds alle in handen van dezelfde overmagtigen beschermers zijn; aan den anderen kant een afgeleide versuchtige vriend, die onmogelijk in tijde bij de hand kon zijn, wanneer den beschermeling gevaaren van buiten dreigden, slechts de verbatende uitgebreidheid van Rusland, en het noodzakelijke om zich inwendig te organiseren en te bevestigen, waren wellicht nog omstandigheden, die Ruslands tegenstanders nog eenigermate gerust stelden konden.

Te Weenen waren den 24sten September genoteerd: 5 pCt. Met. 102¼; 4 pCt. 99¼; 3 pCt. 78¼; Bankactien 1524.

Te. BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers,